

INFO CBBiH

U ovom broju:

20 GODINA OD PUŠTANJA
KONVERTIBILNE MARKE U
OPTICAJ

CBBIH I BH POŠTA SVEĆANO
OBILJEŽILE JUBILEJ
KONVERTIBILNE MARKE

GUVERNER CBBIH NA 88.
GODIŠNJEM SASTANKU BIS U
BASELU

PROJEKAT
„UPGRADE DATACENTRA“

PREZENTIRANI PRELIMINARNI
NALAZI DRUGE FAZE PROGRAMA
BILATERALNE POMOĆI IZMEĐU
CBBIH I SECO

SERIJA EDUKATIVNIH ČASOVA
O UPRAVLJANJU FINANSIJAMA
ZA UČENIKE SARAJEVSKE TREĆE
GIMNAZIJE

Izdavač: Centralna banka Bosne i Hercegovine;
Adresa: Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Priprema: Služba za odnose sa javnošću

Prevod tekstova na engleski jezik: Služba za odnose sa javnošću

Lektura (jezici bh. naroda i engleski jezik): Služba za publikacije i biblioteku i
Služba za protokol i prevođenje

Web stranica: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
kontakt telefon: (033) 278 123

20 GODINA OD PUŠTANJA KONVERTIBILNE MARKE U OPTICAJ

Konvertibilna marka obilježava 20 godina od puštanja u opticaj kao zakonskog sredstva plaćanja u Bosni i Hercegovini.

Prve novčanice KM izdate su 22.6.1998. godine, nepunih godinu dana nakon početka rada Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH). Od tog dana, građanima su na raspolaganju novčanice u apoenima od 50 feninga, 1 KM, 5 KM i 10 KM. Mjesec dana kasnije, 27.7.1998. godine, u opticaj su puštene novčanice u apoenima 20 KM, 50 KM i 100 KM. Prvi kovani novac konvertibilne marke pušten je u opticaj 9.12.1998. godine. Tokom godina, neke od prvih novčanica KM, apoeni od 50 feninga, 1 KM i 5 KM, povučene su iz opticaja i prestale biti zakonsko sredstvo plaćanja, a zamijenjene su kovanim novcem.

U doba kada je KM puštena u opticaj, u BiH su korištene valute stranih zemalja, od kojih je njemačka marka bila prihvaćena na cijeloj teritoriji države. Vrlo brzo, KM je postala dominantno sredstvo u gotovinskim transakcijama, a do kraja 1999. godine postala je i jedino sredstvo plaćanja.

Iako po dužini vremena tokom kojeg je u opticaju, ne slavi ovaj jubilej, neophodno je spomenuti i novčanicu u apoenu 200 KM koja je u opticaju od 15.5.2002. godine.

Na posljednji dan mjeseca maja 2018. godine ukupna vrijednost gotovog novca KM izvan CBBiH je iznosila 4.452.111.578,60 KM, odnosno u opticaju je bilo 65.167.762 komada novčanica i 344.831.027 komada kovanica KM.

Konvertibilna marka je prvobitno bila vezana za njemačku marku po kursu 1 KM = 1 DEM. Povlačenjem njemačke marke iz opticaja, KM je preuzeila kurs njemačke marke prema euru - jedna konvertibilna marka za 0,51129 eura, odnosno jedan euro za 1,95583 konvertibilnih maraka.

Tokom svih ovih godina, jedno je bilo sigurno: vrijednost konvertibilne marke, izražena u euru, nikad nije dovedena u pitanje. CBBiH novčanice domaće valute stavlja u opticaj i povlači iz opticaja pridržavajući se strogo pravila valutnog odbora utvrđenog Zakonom o CBBiH. Uvođenje konvertibilne marke bio je ne samo dobar, nego i odlučujući korak u kreiranju monetarnog sistema i održavanja stabilnosti valute.

U proizvodnji gotovog novca, CBBiH se rukovodi tehnološkim standardima koji se provode u zemljama Evropske unije, a odnose se na kvalitet, vijek trajanja i zaštitne elemente novčanica i kovanog novca. Novčanice i kovani novac KM se proizvode sa visoko kvalitetnim materijalima i zaštitnim obilježjima koja se kontinuirano unapređuju u cilju zaštite od krivotvorena.

CBBIH I BH POŠTA SVEČANO OBILJEŽILE JUBILEJ KONVERTIBILNE MARKE

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) i "JP BH POŠTA" d.o.o. Sarajevo svečano su obilježili 20. godišnjicu konvertibilne marke (KM), novčane jedinice Bosne i Hercegovine. Svečanost je održana 27.6.2018. godine u objektu Centralnog ureda CBBiH u Sarajevu. Tom prilikom promovirana je poštanska marka "20 godina postojanja konvertibilne marke", koju je BH Pošta izdala u povodu ovog značajnog jubileja.

Marka je štampana u tiražu od 10.000 primjeraka s nominalnom vrijednošću od 1,50 KM. Autor ovog filateličkog izdanja je dizajner BH Pošte Tamer Lučarević. BH Pošta je izdala i

FDC koverat u tiražu od 150 primjeraka u vrijednosti od 2,00 KM. Na ovaj način BH Pošta je kao društveno odgovorna kompanija, čija su filatelička izdanja velikim dijelom posvećena obilježavanju značajnih datuma i jubileja u Bosni i Hercegovini, dala svoj doprinos u obilježavanju 20 godina od uvođenja konvertibilne marke kao jedinstvene novčane valute naše države.

Guverner Centralne banke BiH Senad Softić kazao je kako konvertibilna marka obilježava značajan jubilej, 20 godina od puštanja prvih novčanica u opticaj.

Konvertibilna marka predstavlja zakonsko sredstvo plaćanja u Bosni i Hercegovini i ona je, prema Zakonu o Centralnoj banci BiH, vezana za euro tako da svaka izdana novčanica ima pokriće u eurima. U opticaju su novčanice KM u pet različitih apoena: 10 KM, 20 KM, 50 KM, 100 KM i 200 KM. Također, u opticaju je i kovani novac u apoenima od 5 feninga (F), 10 F, 20 F, 50 F, 1 KM, 2 KM i 5 KM. Međunarodna skraćenica za konvertibilnu marku je BAM.

- Svih ovih godina, jedno je bilo sigurno – vrijednost konvertibilne marke, izražena u euru, nikad nije dovedena u pitanje. Centralna banka Bosne i Hercegovine novčanice domaće valute stavlja u opticaj i povlači iz opticaja pridržavajući

se strogo pravila valutnog odbora utvrđenog Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Stoga, može se reći da je uvođenje konvertibilne marke bio ne samo dobar nego i odlučujući korak u kreiranju monetarnog sistema i održavanja stabilnosti valute, rekao je guverner Softić.

Prisutnima se obratio i generalni direktor BH Pošte Mirsad Mujić. On je izrazio zadovoljstvo što je BH Pošta pružila podršku ovom događaju.

- U saradnji s kolegama iz Centralne banke Bosne i Hercegovine odlučili smo da izdamo poštansku marku koja je posvećena konvertibilnoj marki, čije je uvođenje na prostoru cijele Bosne i Hercegovine potvrdilo da stabilna monetarna politika znači i svaku drugu stabilnost u zemlji. Ovo je značajan događaj za Bosnu i Hercegovinu i sve njene građane. BH Pošta će i ubuduće nastojati da bude dio svake lijepe priče koja je pozitivna i koja donosi dobrobit Bosni i Hercegovini, kao što je to i ovaj jubilej – kazao je Mirsad Mujić, generalni direktor BH Pošte.

Mujić je ovom prilikom guverneru Softiću uručio prve primjerke poštanske marke "20 godina konvertibilne marke".

Na službenom kanalu CBBiH na platformi YouTube, „Centralna banka Bosne i Hercegovine/Central Bank of Bosnia and Herzegovina”, moguće je pogledati i promotivni spot vezan za proizvodnju novčanica KM izdanja 2017.

GUVERNER CBBIH NA 88. GODIŠNJEM SASTANKU BIS U BASELU

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH), dr. Senad Softić 24.6.2018. godine boravio je u Baselu (Švicarska Konfederacija), gdje je prisustvovao 88. redovnom godišnjem sastanku Banke za međunarodna poravnjanja (BIS).

CBBiH je jedna od 60 centralnih banaka – članica/dioničara ove institucije i godišnji sastanci banke su prilika kada se razmatraju godišnji i finansijski izvještaji, te teme od interesa predstavnika monetarnih vlasti.

CBBiH je dioničar BIS od decembra 1997. godine, a BIS postoji od 1930. godine, što ga čini najstarijom međunarodnom finansijskom institucijom na svijetu.

Svake godine, tokom godišnjeg sastanka, održi se i posebna panel diskusija o temi koja se u tom trenutku nalazi u fokusu bankarske zajednice, a ove godine u fokusu su bili stvarni efekti poremećaja u kreditiranju bazirani na iskustvima iz posljednje finansijske krize. U sklopu ovogodišnjeg susreta guvernera održana je i 17. godišnja konferencija BIS-a o temi „10 godina nakon velike finansijske krize – šta se promjenilo“, a na kojoj su učešće uzeli neki od najvećih ekonomskih stručnjaka današnjice.

BIS ima nekoliko uloga, od kojih treba izdvojiti dvije – jedna je sigurno investiranje deviznih rezervi banaka članica, a druga je jačanje međunarodne finansijske saradnje, posebno dijaloga među finansijskim institucijama na temu promoviranja finansijske stabilnosti. Pored ovih aktivnosti, BIS predstavlja i agenta centralnih banaka u operacijama međunarodnih plaćanja, te u sklopu djelovanja na području monetarne i finansijske stabilnosti, redovno objavljuje analize i podatke koji služe bankama članicama u procesu donošenja odluka.

VICEGUVERNERKA RASPUDIĆ NA SAMITU GUVERNERA CENTRALNIH BANAKA I MINISTARA FINANSIJA REGIONA

U Bečićima, Crna Gora, od 14. do 16. 6. 2018. godine održan je NIN-ov Samit guvernera centralnih banaka i ministara finansijskih regiona, u čijem radu je učestvovala i viceguvernerka Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) Želimira Raspudić.

Otvarami panel guvernera centralnih banaka regiona o temi „Monetarna politika i stabilnost bankarskih sistema zemalja regiona deceniju poslije bankrota Lehman Brothers“, guverner Centralne banke Crne Gore Radoje Žugić istakao je da je proaktivni pristup centralnih banaka neophodan, pogotovo nakon ekonomskog kriza. Prema njegovim riječima, finansijski sistem mora neprekidno da se unapređuje. Od svih trendova u bankarskom sektoru Crne Gore spomenuo je blagi pad adekvatnosti kapitala banaka te je neophodna kapitalizacija. Kamatne stope su najniže u istoriji, ali i dalje visoke, posebno za realnu ekonomiju.

Guverner Banke Albanije Gent Sejko rekao je da u Albaniji postoji targetirana inflacija od oko tri posto, da je ekonomija

zabilježila umjeren rast u periodu poslije krize te da u ovoj zemlji postoji visok nivo eurizacije.

Guverner Centralne banke Kosova Fehmi Mehmeti naveo je da rast depozita na Kosovu ukazuje na rast povjerenja u bankarski sektor te da je prisutan kod kamatnih stopa – efektivna kamatna stopa koja je bila dvocifrena, sada iznosi 6,6 posto.

Makedonija, prema riječima viceguvernerke Narodne banke Makedonije Maje Kadievske – Vojnović, nije imala visok nivo loših kredita u bankarskom sektoru, a za predstojeći period ključni izazov je finansiranje, s obzirom na to da region ima mali nivo štednje, kao i niske kamatne stope.

Viceguvernerka Raspudić istakla je da CBBiH nema ulogu regulatora, da u BiH posluju 23 komercijalne banke, da je bankarski sektor značajno likvidan i da ima zadovoljavajući nivo adekvatnosti kapitala. Kamatne stope u BiH su refleksija kamatnih stopa na svjetskom tržištu i na najnižem su nivou do sada, kazala je viceguvernerka CBBiH.

PROJEKAT „UPGRADE DATACENTRA“

Jedan od strateških ciljeva Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) jeste i kontinuirana zamjena infrastrukture, kako bi se obezbijedilo neprekidno i pouzdano funkcionisanje svih kritičnih IT servisa.

Odjeljenje za informacione tehnologije je na vrijeme prepoznalo potrebu za zamjenu već zastarjele opreme i pokrenulo inicijativu za nabavku iste, a koja je podržana i od strane Uprave i Upravnog vijeća CBBiH. Nakon što je odobrena nabavka opreme i softvera neophodnog za Upgrade Datacentra, krenulo se u sveobuhvatnu analizu tržišta kako bi se obezbijedilo da CBBiH dobije kvalitetnu opremu pod najpovoljnijim uslovima. Analizom su ustanovljeni najkritičniji elementi sistema koje je trebalo prve zamijeniti, uzete su u obzir trenutne i predstojeće potrebe CBBiH i specificirana je oprema i softver koji je potrebno nabaviti, na način da se više proizvođača opreme može prijaviti i biti konkurentno pri ponudi mogućih rješenja. S izabranim izvođačem ugovor je potpisani 30.1.2018. godine, a primopredaja je izvršena u predviđenom roku, 18.6.2018. godine.

U okviru projekta „Upgrade Datacentra“, koji je jedan od najznačajnijih projekata Odjeljenja za informacione tehnologije u zadnjih 5-6 godina, nabavljeni su novi serveri koji omogućavaju poboljšano funkcionisanje postojećih IT

servisa, kao i mogućnost uvođenja novih. Takođe, nabavljen je i uređaj za smještanje podataka nove generacije, koji ne samo da omogućava brži pristup podacima nego je obezbijedena i dovoljna količina smještajnog prostora za trenutne i buduće potrebe, kao i efikasnije upravljanje podacima. Pouzdanost, efikasnost i sigurnost sistema je podignuta na veći nivo, što rezultira većom dostupnošću ne samo ključnih nego svih IT servisa i neometano odvijanje svih poslovnih procesa unutar CBBiH.

Pored gore navedenih kritičnih komponenti datacentra, nabavljeni su server i uređaji na koje se svakodnevno vrši backup podataka. Primarni i sekundarni (replika primarnog) uređaj za smještanje backup podataka su raspoređeni tako da se obezbijedi:

- da se izvorni i backup podaci ne nalaze na istoj lokaciji i
- dostupnost backup podataka u slučaju kvara na primarnom uređaju za smještanje backup podataka.

Takođe, u okviru projekta „Upgrade datacentra“ urađena je prekonfiguracija opreme i podizanje na novije verzije softvera na DR sajtu. Naime, hardver koji je s primarnog sajta povučen iz upotrebe, a novijeg je datuma proizvodnje od hardvera koji se u tom momentu nalazio na DR sajtu, premješten je na DR sajt i stavljen u upotrebu. Ovim je takođe povećana pouzdanost, efikasnost i sigurnost sistema.

Ostvarene su i značajne finansijske uštede koje se mogu preusmjeriti na nabavku prioritetnijih stvari koje će dodatno povećati sigurnost, pouzdanost i efikasnost informacionog sistema CBBiH.

GUVERNER CBBIH RAZGOVARAO SA VISOKIM PREDSTAVNICIMA INTESA SANPAOLO BANKE IZ MILANA

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić primio je 10.5.2018. godine u posjetu najviše predstavnike Intesa Sanpaolo banke iz Milana.

Delegaciju su činili predsjednik Upravnog odbora ove banke prof. Gian-Maria Gros-Pietro i direktor Sektora za međunarodne banke supsidijare Intesa Sanpaolo Ignacio Jaquotot, te direktor Intesa Sanpaolo banke Bosna i Hercegovina Almir Krkalić. Sastanku je prisustvovala i viceguvernerka CBBiH mr. Ernadina Bajrović.

Gosti su se interesovali za pregled i procjenu valutnog odbora u BiH, a posebno njegovu ulogu i uticaj na mehanizme stabilizacije cijena i monetarne aggregate, za trenutno stanje programa Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u BiH te za trendove usklađenosti domaćeg finansijskog i bankarskog sistema prema evropskim regulatornim modelima i praksama.

Guverner Softić ukazao je na činjenicu da model valutnog odbora i dalje predstavlja najprikladnije rješenje za BiH koje daje osnovu za integraciju ekonomskog prostora u monetarnoj sferi i ostvarivanje makroekonomske stabilnosti. Od uvođenja valutnog odbora do danas zabilježena su kontinuirana pozitivna kretanja svih bitnih makroekonomskih indikatora i indikatora koji se odnose na bankarski sektor u BiH.

„CBBiH je u potpunosti izvršila jednu od svojih osnovnih funkcija – postigla je i očuvala stabilnost domaće valute, dok je vanjska stabilnost obezbijeđena uspješnim održavanje fiksnog deviznog kursa i redovnim servisiranjem vanjskog duga BiH koji CBBiH obavlja u funkciji fiskalnog agenta države“, rekao je guverner Softić.

Što se tiče usklađenosti finansijske i bankarske regulative s evropskim regulatornim modelima i praksama, guverner je istakao da su zakoni o bankama u oba bh. entiteta usvojeni prije nešto više od godinu dana i da su u najvećoj mogućoj mjeri usaglašeni s EU direktivama i Bazelskim principima. Trenutne aktivnosti su usmjerene na razvoj strategije za implementaciju Bazela III.

Gosti su iskazali zadovoljstvo ovim sastankom, uz konstataciju da su prezentirane informacije dobrodošle za planiranje budućih aktivnosti.

PREZENTOVANI PRELIMINARNI NALAZI DRUGE FAZE PROGRAMA BILATERALNE POMOĆI IZMEĐU CBBiH I SECO

U Centralnoj banci Bosne i Hercegovine (CBBiH) je 28.6.2018. godine održan zaključni sastanak i prezentacija preliminarnih nalaza misije druge faze Programa bilateralne pomoći i izgradnje kapaciteta centralnih banaka (BCC), u sklopu

saradnje CBBiH sa Švajcarskim sekreterijatom za ekonomske poslove (SECO) Vlade Švajcarske.

SECO je odobrio nastavak BCC za period 2018-2022. godina, a koji će biti realizovan u partnerstvu s Institutom za međunarodne i razvojne studije iz Ženeve. U cilju pripreme Programa i strateškog planiranja aktivnosti i rezultata u petogodišnjem razdoblju, u CBBiH je od 26.6. do 28.6.2018. godine boravila tehnička misija Instituta za međunarodne i razvojne studije iz Ženeve, na čelu sa direktorom BCC programa.

Cilj misije bila je analiza i identifikacija potreba CBBiH za tehničkom pomoći. Do kraja godine biće zaključen memorandum o saradnji s definiranim prioritetnim područjima i poslovnim funkcijama CBBiH koje će biti uključene u Program.

Inače, uspješno je završena prva faza Programa bilateralne pomoći i izgradnje kapaciteta projekta CBBiH sa SECO za period 2014.-2017. godine, a u okviru koje su postignuti opšti razvojni ciljevi u oblasti monetarne politike, statistike i upravljanja ljudskim resursima.

STUDENTI IZ AUSTRIJE POSJETILI CBBiH

Međunarodni studenti Master studija "Europski studiji – upravljanje projektima EU" sa Sveučilišta primjenjenih znanosti u gradu Eisenstadt, Austrija (University of Applied Sciences in Eisenstadt) tijekom svoga boravka u BiH, 15.6.2018. godine posjetili su Centralni ured Centralne Banke Bosne i Hercegovine (CBBiH).

U sklopu posjeta CBBiH, viceguvernerka za monetarne operacije, upravljanje deviznim pričuvama i gotovinom dr. Milica Lakić održala je prezentaciju o temi temeljne zadaće i poslovanje CBBiH. Poseban naglasak bio je na predstojećim izazovima CBBiH u procesu pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji.

Prezentaciji su nazočili stručnjak za Europske integracije i politiku susjedstva dr. Arnold Kammel, profesor Sveučilišta primjenjenih znanosti u gradu Eisenstadt, član Upravnoga vijeća CBBiH prof. dr. Ljubiša Vladušić te službenici Odjela za europske integracije CBBiH.

Nakon prezentacije, studenti su u auli Centralnoga ureda CBBiH imali priliku vidjeti stalnu postavku novčanica CBBiH, uz stručno pojašnjenje Službe za rad s gotovim novcem Odjela trezora CUCBBiH.

SERIJA EDUKATIVNIH ČASOVA O UPRAVLJANJU FINANSIJAMA ZA UČENIKE SARAJEVSKE TREĆE GIMNAZIJE

Na inicijativu nastavnog kadra i pedagoga sarajevske Treće gimnazije, Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH), u saradnji i uz podršku Evropskog fonda za jugoistočnu Evropu – Development Facility (EFSE), tokom maja ove godine organizovala je edukaciju za 172 učenika trećih razreda ove škole.

Naime, nakon posjete učenika ove škole CBBiH, tokom koje su upoznati s radom i značajem CBBiH te su stekli znanja o novcu, finansijskim proizvodima i upravljanju finansijama, učenici i nastavnici iskazali su želju za organizovanjem serije edukativnih časova u ovoj školi. Cilj je bio da svi učenici trećih razreda što ranije nauče kako da se odnose prema novcu.

Časove su držali predstavnici CBBiH i Udruženja za odgovorno upravljanje ličnim finansijama „U plusu“.

Prema povratnim informacijama, komentari učenika su izuzetno pozitivni, a saznanja koja su stekli biće im od koristi u svakodnevnom životu.

PREDSTAVNICI CBBiH NA PRVOM CYBER FORUMU BANKARA U BIH

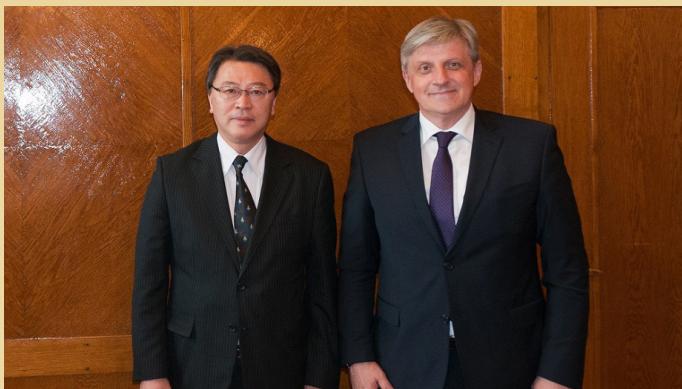

Predstavnici Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) prisustvovali su prvom Cyber Forumu bankara, koji je u organizaciji Udruženja banaka Bosne i Hercegovine (UBBiH) i uz tehničku podršku CBBiH, održan 5. 6. 2018. godine.

Na forumu je razgovarano o pravnim i tehničkim aspektima primjene elektronskog potpisa i elektronskog dokumenta u BiH. Predstavnici banaka informisani su o procedurama i trenutnoj situaciji u vezi s uspostavljanjem certifikacijskog tijela neophodnog za punu implementaciju elektronskog potpisa i elektronskog dokumenta u BiH. Ovom prilikom je ocijenjeno da digitalne usluge u bh. bankarstvu imaju kontinuirani rast i da bankarski sektor ima spremne kapacitete da odgovori zahtjevima tržišta, te da je neophodno da se svi segmenti vlasti aktivnije uključe u kreiranje informatičkog društva.

Prvom Cyber Forumu, koji je uspostavljen kao neformalno tijelo UBBiH koje će se baviti aspektima digitalizacije u bankarstvu s posebnim fokusom na cyber sigurnost, osim predstavnika CBBiH, prisustvovali su i predstavnici 22 komercijalne banke, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Agencije za bankarstvo Republike Srbije.

AMBASADORI SLOVENIJE I JAPANA U NASTUPNOJ POSJETI CBBIH

U odvojenim posjetama, guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić primio je 24.5.2018. godine u nastupne posjete ambasadoricu Slovenije u BiH Nj.E. gđu Zoriku Bukinac i ambasadoru Japana u BiH Nj.E. Hideyuki Sakamotoa.

Guverner Softić je s ambasadorima razmijenio informacije o stanju u bh. ekonomiji i finansijskom sektoru kao i trenutnim i planiranim aktivnostima CBBiH.

Tokom razgovora, guverner dr. Softić je iskoristio priliku da upozna ambasadore s najnovijim makroekonomskim

indikatorima za BiH te modelom i provedbom monetarne politike. Guverner Softić ukazao je na činjenicu da model valutnog odbora i dalje predstavlja najprikladnije rješenje za BiH, kao i da su od uvođenja valutnog odbora do danas zabilježena kontinuirana pozitivna kretanja svih bitnih makroekonomskih indikatora i indikatora koji se odnose na bankarski sektor u BiH.

Takođe, tokom razgovora guverner je sagovornike upoznao s aktivnostima vezano za saradnju s MMF-om te obavezama koje je CBBiH preuzeila u procesu euroatlantskih integracija BiH.

CBBiH MEĐU PRVIMA POČELA S ORGANIZOVANJEM FERIJALNE PRAKSE

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je jedna od prvih institucija u BiH koja je organizovala ferijalnu praksu za studente. Ferijalna praksa u CBBiH počela se organizovati nedugo nakon osnivanja institucije, međutim u posljednjih deset godina interesovanje za obavljanje prakse je preveliko i prevazilazi kapacitete CBBiH.

Svake godine CBBiH primi 80 - 100 zahtjeva, a 40 - 50 studenata bude odabrano za obavljanje ferijalne prakse. Kriterij je prvenstveno prosjek ocjena te se na praksi primaju najbolji studenti. Prosjek ocjena mora biti iznad 7, a najčešće su to izvrsni studenti s prosjekom iznad 9. Također, na praksi se primaju samo studenti treće ili četvrte godine dodiplomskog studija. Mnogi od njih imaju ferijalnu praksu kao obavezan predmet na fakultetu.

Na obavljanje ferijalne prakse, CBBiH prima studente iz cijele Bosne i Hercegovine te ih raspoređuje u svoje organizacione jedinice (Sarajevo, Mostar, Banja Luka, Brčko, Pale) u skladu s njihovim zahtjevima i mjestom boravka.

Period obavljanja ferijalne prakse je od aprila do oktobra tekuće godine, a trajanje ferijalne prakse je 20 radnih dana. CBBiH je jedna od rijetkih institucija koja plaća obavljanje ferijalne prakse, a studentima plaća i osiguranje ukoliko im fakultet to nije obezbijedio.

Svakom studentu se dodjeljuje mentor koji je zadužen za delegiranje zadataka iz oblasti svog odjeljenja i praćenje rada studenta. Svaki student po dolasku u CBBiH prvi dan prakse prisustvuje prezentaciji Odjeljenja za ljudske resurse o historiji i osnivanju CBBiH, organizaciji, ciljevima i zadacima CBBiH,

kao i pregledu obaveza i pravila ponašanja studenata tokom ferijalne prakse.

CBBiH većinom prima studente koji studiraju ekonomiju, dobrodošli su i pravnici, ali i ostali studenti ukoliko im je prosjek izvanredan, a koji smatraju da će im znanje stečeno u ovoj instituciji kasnije koristiti u poslovnoj karijeri.

Povratne informacije od studenata ekonomije i prava govore kako su u CBBiH prvi put praktično upotrijebili znanje iz knjiga te da najviše cijene što stiču predstavu o tome šta ih čeka u budućnosti kada i sami budu radili u nekoj organizaciji.

Svaki student je obvezan predati dnevnik ferijalne prakse u kojem će opisati ne samo organizaciju CBBiH i odjeljenja u kojem je proveo praksi nego i sve zadatke i ono što je naučio tokom 20 radnih dana. Dnevnički se predaju mentoru i arhiviraju u Odjeljenju za ljudske resurse. Odjeljenje za ljudske resurse svakom studentu dostavlja odluku o obavljanju ferijalne prakse, a po završetku i potvrdu o obavljenoj praksi.

